

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

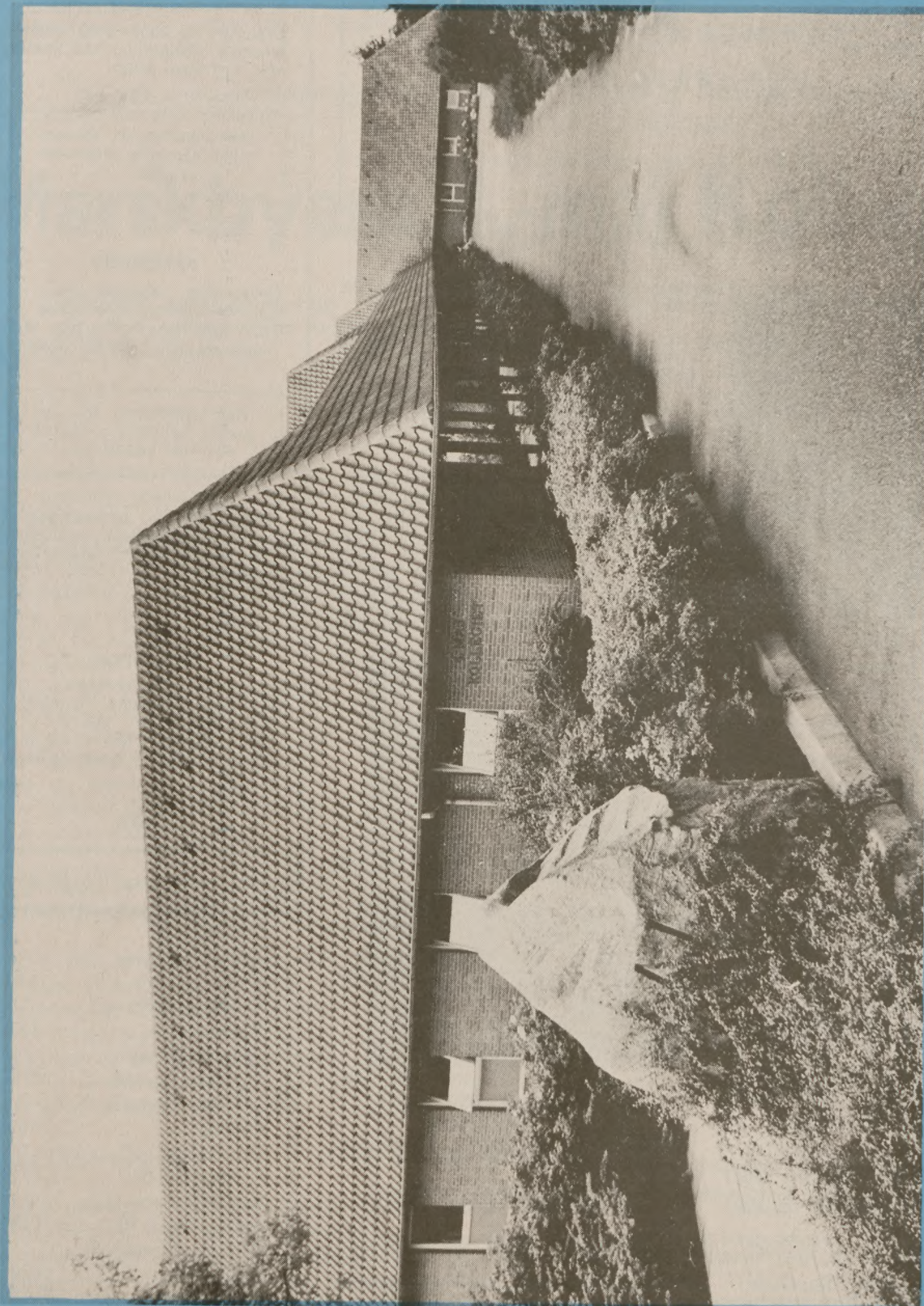
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Nr. 10
OKT
1971

4-maj-Kollegiet i Tønder ligger ved indkørselen til byen. Den smukke rødstensbygning rimer i stilen godt sammen med den lave vestslesvigske gård. Her er gode boligforhold for 30 kollegianere.

KAMMERATERNES HJÆLPEFOND

Stiftet 1945

PROTEKTOR: HDS. KGL. HOJHLD PRINSESSE MARGARETHA

Henvendelser om hjælp i henhold til fondens fundats rettes til formanden, konsul Kaj V. Dahl, 8700 Horsens.

Henvendelse ang. feriehjemmet på Kegnæs rettes til skoleinspektør Johs. Fosmark, Frederiksborgvej 109, 2400 København NV.

Medlemmer: Iflg. fundatsens § 4 kan som medlemmer af fonden kun optages danske statsborgere, der grundet aktiv indsats i frihedskampen i besættelsestiden har været indsat i danske eller tyske fængsler eller i danske eller tyske fange- eller koncentrationslejre. Danske sydslesvigere, der ikke har dansk indfødsret, men i øvrigt opfylder betingelserne, kan også optages, ligesom personer med norsk indfødsret, der har været bosiddende i Danmark og har øget aktiv indsats i frihedskampen, også kan optages som medlemmer.

Formål: Iflg. fundatsens § 14 skal de midler, fonden har til rådighed til uddeling, fortrinsvis komme deporterede, sekundært alle de, der som følge af deltagelse i frihedskampen har været arresteret og interneret, til gode tilligemed disse sidstes efterladte. Kammeratskabshjælpen ydes til: 1) Kammerater, hvis helbred på grund af frihedskampen har lidt sådan skade, at de ikke økonomisk er i stand til at give deres børn den uddannelse, som de ellers ville have fået. 2) Børn efter faldne kammerater. – Beløbet skal fortrinsvis anvendes til at give børnene en uddannelse som den, deres fader ville have givet dem, hvis han var blevet i live. 3) Tilskud til særlige formål udover de ovenfor under 2) nævnte til kammeraternes enker og børn. 4) Tilskud navnlig som hjælp til studieophold, rekreationsophold her i landet eller i de andre nordiske lande – og andre lignende øjemed.

Forretningsudvalget:

Formand:: Konsul, advokat Kaj V. Dahl, Borgergade 23B, 8700 Horsens.
Tlf. (05) 62 39 91

Næstformand:: General Fl. B. Larsen, Bruxelles, Belgien.

Kasserer: Statsaut. revisor H. C. Steen Hansen, St. Kannikestræde 10, 1169 København K. Tlf. (01) 11 65 55.

Sekretær: Skoleinspektør Johs. Fosmark, Frederiksborgvej 109, 2400 København NV. Tlf. skolen 10 54 21, privat 10 41 28.

Politiassistent S. Julsgaard Larsen, Boeslundevej 1, 2700 København, Brønshøj Tlf. (01) 71 72 72.

Den øvrige bestyrelse består af:

Skærdmester Jacob Brandt,
Ørnevej 63,
2400 København NV. Tlf. (01) 34 95 60

Afdelingschef, civilingeniør
Mogens Dyre, Gildbækhus,
6430 Gildbro pr. Nordborg
Tlf. (044) 5 12 32

Overpostbud E. Holger Grome,
Tårnby Torv 24, 2770 Kastруп
Tlf. (01) 50 33 86

Alberti Hansen, Arildsgård 41,
2700 Kbh. Brønshøj. Tlf. Bella 3162

Bankprokurist Olav Holst, Bengtstasvej 6,
2900 Hellerup. Tlf. HE 7780.

Rektor Paul Holt, Præstevangsvej 35,
8210 Århus V. Tlf. (06) 15 48 05

Direktør G. Jespersen,
Herning Klædefabrik, 7400 Herning
Tlf. (07) 12 11 84

Oberst K. Kjeldsen, Rollosvej 3,
5200 Odense V. Tlf. (09) 12 66 03

Tandteknikermester Leo Kæraa,
Banegårdspladsen, 8000 Århus C
Tlf. (06) 27 04 28

Arkitekt Ove Chr. Lembcke,
Brødregade 19, 8900 Randers.
Tlf. (06) 42 51 30

Aut. vand- og gasmester Johs. Loft,
de Mezasvej 18. 8000 Århus C.
Tlf. (06) 13 57 23

Førstelærer P. E. Mahler, Fåborgvej 5,
5631 Ebberup. Tlf. (09) 74 12 15

Dr. Børge Næsted, Hviding st.
pr. 6760 Ribe. Tlf. (05) 44 53 33

Kontorchef O. Olesen, Leonorasvej 8,
9000 Hasseris, Ålborg. Tlf. (08) 18 04 51

Sognepræst Poul Riis, Præstegården,
Herrestræde 1, 4200 Slagelse.
Tlf. (03) 52 05 33

Bladet »PIGTRÅD«

Organ for og udgivet af Kammeraternes Hjælpefond. Udkommer med 11 numre årligt.

Ved bestilling af abonnement benyttes girokonto nr. 780.

ANNONCER:

Ekspedition, abonnements- og annonce-afdeling: Grenågade 14, 2100 København Ø. TRia 888 (kontortid 10-12, lørdag lukket).

Ved indbetaling for annoncer benyttes girokonto nr. 5 55 38.

Eventuelle fejl i besørgelsen af bladet rettes lettets og hurtigst ved henvendelse til udleveringspostkontoret.

REDAKTION:

Ansvarshavende redaktør:
skoleinspektør Johs. Fosmark,
Frederiksborgvej 109,
2400 København NV.
Skolen: 10 54 21. Privat 10 41 28.

TRYK:

publishers press (01) 12 45 11

INDHOLD

Marskbyens 4.maj	
Kollegium.....	163
Konference i Paris.....	165
Runde dage.....	167
Kammeraternes	
Hjælpefonds møde.....	169
Neuengammemøde i	
Kolding.....	169
Skolerne og	
Frihedsmuseet.....	171
Henrik Bentzon.....	171
Barak 14 stue 10.....	173
Da russerne erobrede	
Berlin IV.....	179
Dagbogsblade.....	180

Marskbyens 4.-maj Kollegium

En harmonisk rødstensbygning giver ypperlige kollegievilkår for 30 unge under uddannelse.

Kommer man kørende f.eks. fra Ribe mod Tønder, fanges blikket af en rød, særpræget bygning lige før man når byen.

Det er 4.-maj Kollegiet i Tønder, indviet lørdag den 4. maj 1968, på 23-års-dagen for Danmarks befrielse til minde om dem, der ofrede liv og helbred for at sikre Danmarks selvstændighed.

Bygningen er rejst af kollegiefondens bestyrelse for midler stillet til rådighed fra flere sider. Der er her rejst et smukt hjem for unge under uddannelse, og indretningen sikrer dem et både praktisk og harmonisk bosted i de år, uddannelsen står på.

Bygningen fortæller om vilje til selvhævdelse og selvopofrelse

Det stod som et klart mål hos mændene i kollegiets bestyrelse, at denne bygning skulle stå for eftertiden til erindring om en trængselstid i Danmarks tusindårige historie og fortælle om vilje til selvhævdelse og selvopofrelse for at værne om landets frihed.

Vilje til brobygning

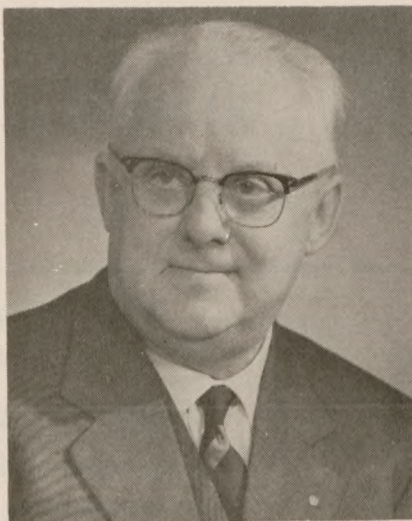
Men bygningens fine linier og arkitektur fortæller også om den danske befolknings sans for mildhed og forsoning og vil med sin beliggenhed her ved Danmarks sydgrænse vidne om

vilje til forsoning og brobygning i den tid, vi går ind i.

Her på dette sted må der altid være vilje til selvhævdelse, men samtidig til forsoning med vor nabo mod syd.

Så enkelt og stiltfærdigt kan vist kun en dansk grænsebo tegne, så det både er stærkt og mildt.

Det er Tønder bys borgmester gennem mange år, bankdirektør J.J. Paulsen, vi sidder og taler med for at kunne delagtiggøre Pigtråds læsere i situationstegningen omkring Danmarks sydligste 4.-maj Kollegium.

Tønder bys borgmester gennem mange år, bankdirektør J.J. Paulsen stod i spidsen for rejsningen af kollegiet.

Et enigt byråd har støttet

J.J. Paulsen er naturligvis både glad og stolt over, at det lykkedes i hans formandstid at skabe hele den økono-

Den daglige ledelse ligger i hænderne på efor Ludvig Nielsen. Hans erhverv er kommunaldirektør i Tønder by.

miske baggrund for kollegiets rejsning, og han kan lide at tilføje, at et enigt byråd har støttet opførelsen af kollegiet i erkendelse af, at det vil være til gavn for byens og egnens fremtidige udvikling.

For den, der sidder og lytter til denne mand, hvis ord kan skrives ned, ordret som de falder, gør hans ord et voldsomt indtryk. Skal man nærmere forklare hvorfor, er grunden at søge i en række oplevelser i grænseegnen, ganske aktuelt kunne det være fristende at anføre, at der ved valget til folketinget fornylig i Tønder ialt blev afgivet 6.606 stemmer, hvoraf de 911 faldt på det tyske parti.

Også de tyske byrådsmedlemmer deltog i indvielsen

Det giver en del medlemmer i byrådet, men selv til indvielsen af kollegiet mødte de tyske medlemmer

H. N. ANDERSEN

KØBENHAVN

LÆS
»BARAK - DJÆVELEN»

den er virkelig morsom
fra en dyster tid i FRØSLEV.

10 KRONER
Tlf. (06) 69 53 11 – No 2 eller 96

S. E. AARHUS

Vores rullende værksted
kommer til Dem –

Bennys Autoruder

Egevolden 140² tv.

TELEFON 78 90 11

Alt i autoruder, tætning
og montering af sideruder
i varevogne,
nu også på gule plader

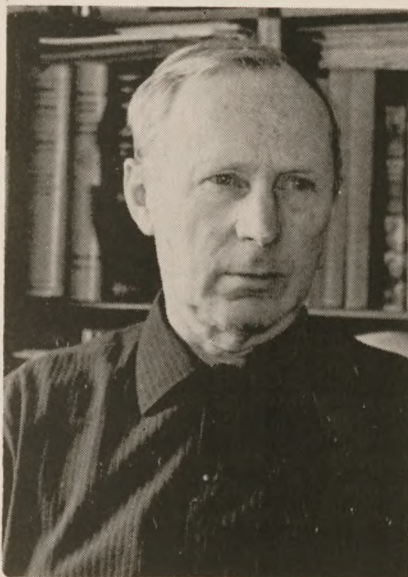
af byrådet frem. Mon ikke man kan sige, at det drejer sig om mennesker, der kun egner sig til at være tyskere i Danmark?

ØNSKERNE om rejsningen af et 4.-maj Kollegium i Tønder fremsattes allerede umiddelbart efter befrielsen, men først den 4. november 1963 startedes en indsamling, man begyndte at bygge i 1966 og i oktober 1967 blev det taget i brug og indvielsen fandt som tidligere nævnt sted i 1968.

Den oprindelige plan omfattede et kollegium på 20 værelser foruden samlingsstue med køkken og eforbolig, men inden man gik til den endelige projektering, enedes man om at udvide projektet til 30 værelser, idet man derved kunne reducere den gennemsnitlige værelsespris og dermed også udlejningsprisen.

En sund økonomi er sikret

Der ligger i dag et kollegium, der har kostet 1 1/2 million. Det er gældfrit, hvilket sikrer en sund økonomi.

Læge E. Dahl er fornylig tiltrådt som formand for kollegiets bestyrelse. Dr. Dahl var i lang tid under besættelsen deporteret til KZ-lejren Sachsenhausen.

Midlerne, der er stillet til rådighed, stammer fra følgende kilder: Frihedsfond, rente- og afdragsfrit lån fra undervisningsministeriet, gaver fra Tønder by og Tønder bys legater, hvortil kommer indsamlede gaver.

Der var fuldt hus lige fra starten, og de unge under uddannelse ved nok, at de sådan set er een stor familie, men da der er tre fløje, går det faktisk altid sådan, at de unge nærmest bliver til tre familier, idet fløjen skaber et særligt fællesskab. Efor arrangerer i samarbejde med kollegianerne enkelte fællesaftener, f.eks. på 4. maj-aftenen.

Den daglige ledelse ligger i hænderne på efor, nemlig kommunaldirektør Ludvig Nielsen, hvis hustru også går stærkt op i arbejdet.

I kollegiets bestyrelse er der medlemmer fra byrådet, fra modstandsbevægelsen, fra handelsstandsforeningen og for statskolen. Læge E. Dahl, tidligere Sachsenhausen KZ-lejr har afløst borgmester J.J. Paulsen som formand.

Johannes Fosmark

Konference i Paris

Undersøgelse af sen-følger efter deportation

Dette emne var genstand for en diskussion på en medicinsk kongres i Paris. Kongressen var arrangeret af F.I.R. og Udvalget af tidligere fanger og modstandsfolk i Danmark havde bedt ekspeditionssekretær Børge Rønlev om at deltage. Han beretter her om sit indtryk af kongresarbejdet:

Udsendt af Udvalget af tidligere fanger og modstandsfolk havde undertegnede den glæde at deltage i den af F.I.R. arrangerede V. internationale medicinske kongres i det medicinske fakultet i Paris.

Der var deltagere fra 21 lande: Belgien, Bulgarien, Canada, Danmark, DDR, Frankrig, Grækenland (eksilgrækere), Holland, Israel, Italien, Jugoslavien, Luxembourg, Norge, Polen, Rumænien, Sovjetunionen, Tjekkoslava-

kiet, Ungarn, USA, Vesttyskland og Østrig. Kongressen blev åbnet af F.I.R.'s vicepræsident Jacques Deubridel (præsident for ANACR, den franske forening af modstandsfolk). Han understregede bl.a. den store rolle, de franske læger og videnskabsmænd havde spillet i den franske frihedskamp, desværre ofte med tab af liv eller førlighed.

Hovedemnet var KZ-syndromet

Forinden havde vi fået udleveret et omfattende materiale om kongressens emner, og under selve kongressen påhørte vi utallige beretninger — med efterfølgende interessante diskussioner — om hovedemnet: KZ-syndromet. Af praktiske grunde opdeltes kongresarbejdet i 3 emnekredse: Stofskiftesygdomme (fejlnærning, underernærning),

tidlig indsættende ældning og træthed samt endelig de socialmedicinske problemer.

Danske lægers arbejde banebrydende

Af de mange beretninger fremgik, at der nu mere end 25 år efter befrielsen fra de nazistiske fangelejre findes overlevende i de forskellige lande i et stort antal, og at størstedelen af dem lider af følgesygdomme efter KZ-opholdet (KZ-syndrom). Erfaringerne fra land til land synes forbavsende ens. Det var iøvrigt ret så interessant at få bekræftet, hvor stor vægt alle lagde på danske lægers banebrydende arbejde på dette felt (overlægerne Hermann, Thygesen m.fl.).

Vi fik endvidere at vide, at der såvel hos tidligere deporterede som hos fri-

Støt Dansk Røde Kors!

P. K. G.

SPAREKASSEN HADERSLEV

NØRREGADE 21
6100 HADERSLEV
TLF. 045 - 26633

*Søren Abrahamsen
& H. P. Nielsen*

Radgivende ingeniører A/S

F. R. I.

Frederiksgade 72 - 8000 Århus C

STØT

KAMMERATERNES HJÆLPEFONDS ARBEJDE!

V A V U

hedskæmpere, der havde levet under belastende illegalitet, optræder cardiovascular sygdomme (åreforkalkning, forhøjet blodtryk, hjertesygdomme m.v.) 9 (ni) gange så hyppigt som hos andre mennesker.

Også kroniske gigtlidelser samt degeneration af knogler og led findes hyppigere hos tidligere deporterede og modstandsfolk. Det samme gælder mere eller mindre forstyrrelser i fordøjelsesorganer. En af lægerne havde undersøgt patienter, der var under 20 år, da de blev deporteret og havde fundet, at knap halvdelen led af kronisk depression.

Betydelige videnskabelige, juridiske og praktiske resultater

Det vil af pladshensyn være umuligt blot at give et nogenlunde dækkende referat af kongressen, men man fik det indtryk, at opdagelser af nye tekniske metoder har gjort det muligt for forskerne på dette område at komme videre, og der er allerede nået betydelige videnskabelige, juridiske og praktiske resultater.

Norske planer om et socialt-medicinsk center

Lægerne var uden undtagelse af den opfattelse, at naziofrenes sundhedstilstand kun kan bedres gennem en nøje forbindelse mellem de retligt-soziale foranstaltninger og sygdomsbehandlingen, således som det tilstræbes i Norge, hvor man har planlagt oprettelse af et socialt-medicinsk center for krigsofre med koordinering af alt arbejde for de invaliderede og forskning.

Flere udtrykte håbet om at kunne nå videre i forskningsarbejdet så hurtigt som muligt, og de fremhævede det lærerige i at studere sygdomsbillederne hos dem, der som børn havde været udsat for forfølgelse og afsavn, såvel som hos børn af tidligere forfulgte.

Der var enighed om, at dette forskningsarbejde var vigtigt, ikke alene for at søge at hjælpe naziofrene, men også under hensyn til, at der stadig er krige og KZ-lejre.

Den anden verdenskrigs umenne-

skelige tildragelser er desværre ikke blot en afsluttet fortid. Idag er der ca 17 millioner flygtninge i verden, og det anslås, at 2/3 af verdens befolkning ikke får tilstrækkeligt at spise. Selv i de rigeste lande dør børn af underernæring.

Af ekstremssituationer kan også nævnes mishandlinger, forfølgelser af politiske, religiøse og racemæssige grunde, revolutioner, jordskælv, oversvømmelser o.l.

Hvorledes reagerer mennesker på sådanne situationer, hvilke legemlige og/eller psykiske stressfaktorer er så hårde, at de fører til varig skade, og hvordan former den senere skæbne sig socialt?

Der er stadig mange dunkle punkter

Disse og mange andre spørgsmål behandles på denne såvel som på tidligere kongresser, og selv om man er nået fremad, er der stadig mange dunkle punkter.

Fra kongressen udsendtes en resolution, hvori fastslås, at frihedskæmpere, som under krigen havde levet under meget hårde belastninger, er blevet skadet og lider under sen-følger af denne belastning, men at symptomerne er fremkommet så sent, at ingen i første omgang har tilskrevet dem forholdene under krigen.

Det blev besluttet at nedsætte en kommission, der skal undersøge disse forhold efter samme mønster som de tidligere deporterede og fanger foretagne undersøgelser.

Danmark i spidsen

Vi har jo i Danmark og Norge allerede taget forskud på resultatet af sådanne undersøgelser, idet frihedskæmpere, der har deltaget i belastende modstandsarbejde, med hensyn til erstatning ligestilles med KZ-lejrfanger o.a.

Det var et imponerende forarbejde, der var lavet, og så temmelig uoverkommeligt at nå igennem, og selve kongressen havde ikke mange pauser,

hvor man kunne komme til at udveksle synspunkter med andre.

Man beder om det danske materiale

Dog blev jeg fra flere sider bedt om materiale om de danske undersøgelser og lovgivningen for krigens skadede, og i det omfang, jeg ikke havde materiale med, har jeg senere sendt det til de interesserede, bl.a. den vesttyske VVN (Naziregimets forfulgte), den hollandske organisation og enkeltpersoner i forskellige lande.

Børge Rønlev

Karen Petersen, Gunderød pr. Hørsholm (Bakkekildegård) tidl. Frøslev, fylder 60 år den 21. nov.

Folketingsmand Frode Jakobsen, Birkerød, fylder 65 år den 21. dec. Han er kommitteret ved Hjemmeværnet.

Henny Andersen, Østersøgade 54, København, fylder 65 år den 18. dec. Hun er enke efter bådfører Knud Andersen.

Kammeraternes Hjælpefond

er de raske kammeraters hilsen
til de syge

N.P. OLSEN & EFTF.
SVEND AAGE
GULD OG SØLV*
UHRE OG OPTIK
TELF. 341100
EBELTOFT

Lund

NORDBORG SPAREKASSE

Nordborg — Als

**BRYGGERIARBEJDERNES
FAGFORENING**
København F

Tobaksforretningen

Ordrup Jagtvej 42 A

2920 Charlottenlund

Telefon OR 3841

JOH. de NEERGAARD

Førslev Gods

WAIDLØW & HANSEN

Kongens Nytorv 21 — Kbh. K.

TH. LAURSEN'S BOGTRYKKERI

Tønder

SPANGENBERG & MADSEN

Rådg. ingeniører

Gentoftevej 50 — Gentofte

Feriehjemmet optaget fra februar til november

Kammeraternes Hjælpefonds bestyrelse har holdt vellykket møde

Bestyrelsen for Kammeraternes Hjælpefond holdt sit halvårslige møde i København lørdag den 9. oktober. Da 25-års dagen faldt på den 29. august, havde det været fristende at kombinere fest og møde, men efter en række overvejelser blev det til to forskellige mødedage, hvilket ganske vist betød, at flere måtte rejse ret langt og så igen reservere en ekstra dag til nyt fremmøde.

Alligevel var der særdeles god tilslutning. Formanden, konsul Kaj V. Dahl bød velkommen og udtrykte sin glæde over det gode forløb af jubilæumsdagen.

Vore hovedopgaver

Vore hovedopgaver måtte fremover samle sig om Kegnæs, Ryvangen, den konsultative hjælp og løbende hjælpsager.

Kassereren, statsaut. revisor H.C. Steen Hansen fremlagde driftsregnskabet for tiden 1.1. — 30.9. 1971 samt status pr. 30.9.1971.

Politiassistent Julsgaard Larsen berettede om det konsultative arbejde for syge og enker.

Redaktøren af Pigtråd fortalte om arbejdet med bladet. Han beklagede meget, at forlaget trods gentagne forhandlinger og rykkere ikke drog omsorg for, at bladet udkommer til de aftalte tidspunkter. Det var for læserne en bedrøvelighed at se fødselsdage omtalt i nogle tilfælde lang tid efter selve dagen. Ligeledes er det trist at se indbydelser til møder og stævner efter deres afholdelse.

Redaktionen havde iøvrigt modtaget mange hilsener og opmuntringer.

Fosmark fortalte om belægningen på Kegnæs. Feriehjemmet er i 1971 optaget fra den 17. februar til den 1. november. Der var modtaget mange hilsener og takkebreve.

Civilingeniør Mogens Dyre, Nordborg,

oplyste bl.a. at feriehjemmet nu havde tilslutning til vandværket, hvilket var en lettelse. Mange har givet udtryk for deres glæde ved at bo en tid i ferie-hjemmet og flere har givet deres taknemmelighed et synligt udtryk ved at skænke gaver, f.eks. en motorplæneklipper, et el-komfur, gardiner, en ekstra el-ovn, nye gardiner til hele huset, et stueur, askebægre, vaser, billeder og japanske græsmætter.

Arkitekt Lembcke, Randers, har boet i feriehjemmet en uge i sommer. Han havde gennemtegnet huset, og tegningerne blev på mødet studeret med stor interesse. Ligeledes havde Lembcke beskrevet en række forslag til forbedringer, så feriehjemmet bliver både venligere og mere praktisk at bo. Man vil nu søge at skaffe midler til gennemførelsen af forbedringerne. Til slut behandledes nogle ansøgninger om hjælp til uddannelse. De bevilgede beløb står i relation til fondens midler.

F-k

Neuengamme-møde i Kolding

Landsforeningen af KZ-fanger fra Neuengamme holdt sit hovedbestyrelsesmøde i Kolding i week-end'en den 25. — 26. september med Hans Bøjlund Sørensen som vært. Bestyrelsen var fuldtallig, da formanden Holger Grome bød velkommen og takkede Bøjlund, fordi han så gæstfrit havde stillet sit hjem til rådighed for os. Det var, som Holger udtalte, et fangestævne i mindre format.

Mødet, der varede omtrent hele lørdagen, havde en omfattende dagsorden. Der forelå invitation fra den franske Neuengamme-forening om at sende en repræsentant fra Danmark til at overvære foreningens landsmøde i Paris i dagene den 9. — 10. oktober.

Endvidere forelå opfordring til foreningen om at deltage i et internationalt møde i Rom fra den 18. — 20. november. Mødet ville omfatte repræsentanter fra veteran-, fange- og modstandsorganisationer fra alle de europæiske lande både i øst og vest. Mødet skulle behandle de europæiske sikkerhedsproblemer og søge frem til en appel til stater og internationale organisationer om at sikre freden i Europa. Bestyrelsen besluttede at sende foreningens formand til Paris, og det besluttedes at kontakte vore italienske kammerater for at få nærmere oplysning om betingelserne for at sende deltagere til mødet i Rom.

Den økonomiske situation

Kassereren Ernst Jacob Jensen aflagde beretning om den økonomiske situation. Kassebeholdningen lå på omkring 3.600 kroner. Der var stadig enkelte medlemmer, der ikke havde betalt. Men når man appellerede til restanterne, plejede de omgående at betale. Opfordringen til medlemmerne om at yde en ekstra skærv udover kontingentet til dækning af anskaffelsen af en adressograf m.m. havde givet et pænt resultat. Jacob opfordrede hustruer, efterladte og børn af tidligere Neuengamme-fanger til at slutte op om og melde sig ind i foreningen.

Det internationale arbejde

For arbejdet i Amicale Internationale de Neuengamme (A.I.N.) redegjorde Bernth Johannesson. Der forelå et større skriftligt materiale, hvor bl.a. vore tjekkoslovakiske, polske og sovjetiske kammerater klart støtter de danske synspunkter i det internationale samarbejde. Der forelå indkaldelse til et bestyrelsesmøde i Hamburg den 24. oktober, hvor Bernth Johannesson og Holger Grome deltager som hhv. generalsekretær og vicepræsident i A.I.N.

Fra Johannessons side forelå en skitse til ændringsforslag til A.I.N.'s statut-

Ejnar Jeppesen

Thomsensvej 10 – Vejen

Tagdækning og broisolering

JENS HANSEN

Tandtekniker

Algade 37 – Skælskør

AGA LYSKOPIERINGSANSTALT A/S

Dr. Olgasvej 2 – Kbh. F

STEMPEL COMPAGNIET

Øster Farimagsgade 75-77

København Ø

Tlf. TR 6216

RONDO RADIO A/S

Stengade 28, Helsingør

Tlf. (03) 21 20 04

ORLA HANSEN

Bagsværd Hovedgade 131

2880 Bagsværd

HARILD

3730 Nexø

STØT KAMMERATERNES HJÆLPEFOND!

N. L. N. N.

SØREN JENSEN

Rådg. ingeniør

Silkeborg

**STØBERI-, SPECIAL-
& MASKINARBEJDERNES FORBUND**

Frederiksberg

**Benzin & Alkohol
en dårlig cocktail**

C.R.S.

K. FRIIS & E. MOLTKE-NIELSEN

Aarhus

ter, der vil betyde en væsentlig forenkling af sammenslutningens love. Disse ændringsforslag blev diskuteret og godkendtes af bestyrelsen og videregives til A.I.N.

Opsiges kontrakten om plejehjemmet med Roskilde?

Arkitekt Hemming Theisen redegjorde for situationen omkring Bernadotte-gårdene. Man diskuterede indgående problemet og særligt de ændringer, der er sket med projektet i Roskilde. Det pålagdes vore repræsentanter i Sammenslutningen at fremsætte forslag om at opsiges kontrakten med Roskilde og søge opførelsen af et plejehjem på Sjælland foretaget andetsteds. Bestyrelsen besluttede at fastlægge de årlige pilgrimsrejser til de tidligere koncentrationslejre Dalum og Versen/Møpen ved Emskanal til at finde sted hvert år i den anden week-end i sep-

tember. Turene ligger nu i så faste rammer, at vore medlemmer i god tid kan reservere dagene til denne rejse. Det blev fremhævet, at vi også burde foretage lignende pilgrimsrejser til andre udekommandoer, hvor danske ligger begravet. Foreningen vil være åben for alle forslag i denne retning.

Besøg på Skamlingsbanken

Søndag formiddag, inden hovedbestyrelsen skiltes, nedlagdes en krans ved frihedsmonumentet ved Staldgården i Kolding. Kransen blev lagt af Lauritz Kjøngerskov, Gedser. Derefter kørtes til Skamlingsbanke, hvor Arnold Jensen, Kibæk, nedlagde en krans ved klokkestablen, der er rejst i mindet om modstandsbevægelsens faldne i Region III, Syd- og Sønderjylland 1940 – 1945.

NK

Skolerne, frihedskampen og Frihedsmuseet

Ny service for skoleklassers besøg på Frihedsmuseet

Da mange skoler altid har vist Museet for Danmarks Frihedskamp 1940 – 1945 stor interesse, har man nu udvidet den service, der er knyttet til et besøg af en skoleklasse på museet.

Fra den 25. oktober 1971 vil skoleklasser, der besøger museet tillige kunne få demonstreret autentiske lydoptagelser fra krigens tid. Man vil kunne vælge mellem 2 former.

For det første kan man få omvisning af en tidligere modstandsmand, der under omvisningen vil lade lydbillederne afspille.

For det andet kan man få en automatisk omvisning, der skifter mellem 8 højtalere i museet. Også her vil der være indlagt autentiske optagelser fra besættelsestiden. Denne omvisning varer ca 50 minutter.

Lydoptagelserne omfatter en optagelse

fra tyskernes indmarch i Sønderjylland den 9. april 1940 samt regeringens proklamation udsendt i radioen, særmedinger fra BBC's danske udsendelser i London, en sabotageaktion optaget af en modstandsgruppe, samt optagelser i forbindelse med befrielsen i maj 1945, foruden flere andre autentiske lydoptagelser og radioudsendelser.

Et besøg arrangeres bedst således, at flere skoleklasser ikke kommer samtidig, ved at anmelde det på telefon (01) PA 7714 mellem klokken 8.00 og 16.00.

Frihedsmuseet har desuden udarbejdet nogle elevopgaver til løsning i forbindelse med besøget på museet. Opgaverne kan efter ønske tilsendes skolerne. Som tidligere nævnt overtager lektor Jørgen H. Barfod museets ledelse fra den 1. november. Adressen er: Churchillparken, 1263 København K.

F-k

Henrik Bentzon

Skuespilleren Henrik Bentzon er død. I den anledning skal der også fra Kammeraternes Hjælpefond bringes en hilsen, da han ved flere lejligheder ydede os en betydelig hjælp. Det skete ved nogle store aftener, fonden arrangerede i Radiohusets koncertsal. Henrik Bentzons hjælp bestod i, at han selv kom og medvirkede. At hans medvirken betød meget, fremgår bl.a. af, at han havde spillet talrige store roller på Det kongelige Teater, Det ny Teater og Betty Nansen Teatret.

Men udover personlig hjælp, overtalte han andre store kunstnere til også at medvirke.

Umiddelbart efter den 29. august spadserede jeg jævnligt rundt omkring Alsgades Skole, hvor besættelsesmagtens tropper havde interneret et ret stort antal fremtrædende personligheder.

Her mødte jeg Henrik Bentzon på gaden, han var netop lige kommet ud, og vi kom i snak med hinanden, og han fortalte meget levende om sit ophold på Alsgades Skole. De var kommet i forhør allesammen, og da Else Skouboe skulle i forhør, fulgte Henrik Bentzon med. Det forvirrede tyskerne, for de kunne ikke finde ham på listen over dem, der skulle interneres.

Hvorfor han i det hele taget var der? – De arresterede min dame, og så måtte jeg naturligvis følge med for at beskytte hende, lød hans elegante svar. Da rejste forhørslederen sig op. Bukkede og udbrød: Så findes der altså i dag virkelige gentlemen.

Man spurgte Henrik Bentzon, om han var jøde, hvortil han svarede: – Man behøver vel ikke at være jøde, fordi man ser aristokratisk ud.

F-k

Kammeraternes Hjælpefond

er raske kammeraters hilsen til de syge

BY- & LANDBOSPAREKASSEN

Frederikshavn

STØT KAMMERATERNES

HJÆLPEFOND!

K. N. S.

O. NIELSEN & DEHN A/S

Korn – Foderstoffer

Havnen – Stubbekøbing

^A/₈ VESTFYNS ELFORSYNING

Østergade 38 - Assens.

MØLLER & CO. A/S

Akkumulatorfabrik

Asylgade 16 – Odense

RYØ A/S

Ingeniørfirma

Aalborg

LYNGBYGAARD

Boeslunde

BAGERMESTRENS

RUGBRØDSFABRIK

Horsens

CODAN GUMMI A/S

KØGE

H. H. MOLTKE

Thurebyholm

Tureby

PETERSEN & DRÆBY

Instrumentfabrik

Hillerød

OSTED FRI- & EFTERSKOLE

Osted pr. Roskilde

Kammeraterne fra Barak 14, stue 10 satte hinanden stævne

Ambassadør Kai Johansen

Denne gang spiste man — for 27. gang — pandekager, denne gang i Christiansfeld

Fra København, Fyn og mange steder i Jylland drog de ud med et fælles mål. Det var "de gammelkendte mænd" fra 14/10 og målet var denne gang Christiansfeld. Alle glædede sig til igen at være sammen med kammeraterne.

Efter kaffen på Strickers Hotel begyndte rundgangen i byen med en af Brødreminighedens ældste som en fortræffelig vejleder.

FØRST besøgte vi det interessante brandmuseum, derefter den store kirkesal, hvor vi fik en historisk redegørelse om Brødreminigheden, videre gik det til Søsterhusets overordentlig smukke kirkesal. Rundgangen endte på "Guds Ager", den særprægede kirkegård, enkel og streng i linierne som Brødreminighedens kirkesale.

Så samledes vi om det veldækkede og smukt pyntede bord, og selv om de ydre rammer var festligere og traktementet flottere, var stemningen og fællesskabet igen tilbage ved det sædvanlige bord i spisesalen i Frøslev.

RESTEN af aftenen samledes vi i Strickers smukke lokale, men den "gammelkendte stemning" fra Stue 10 i Barak 14 svigtede heller ikke denne sammenkomst. Klokkeren 23.00 spiste vi for 27. gang pandekager, og selv om de var dejlige, var alle enige om, at de ikke kunne stå mål med de pandekager, vi spiste i Stue 10, når arbejdet var endt og skodderne sat for vinduerne.

Næste formiddag gik turen til Frøslev, hvor alt var forandret. Barak 14 havde fået et andet nummer, men "Tårnet" var dog det samme. Vi forsøgte at finde de veje, vi i sin tid havde været med til at bygge, men asfalten dækkede over resultatet af vore anstrengelser.

I en af barakkerne er der indrettet en stue, som den vi i sin tid levede i. Her holdt 14/10 den anden generalforsamling i lignende omgivelser som dem, hvor sammenslutningen for 27 år siden var stiftet.

Enstemmigt blev det vedtaget at mødes hvert år, og at forarbejdet til møderne ligesom hidtil skulle ordnes af:

Sjakbajsen

Gaborone den 10. september. Danmarks ambassadør i Kenya, Kai Johansen, døde fredag den 10. september, 68 år. Han blev kvæstet ved en bilulykke onsdag aften i Botswana. To andre passagerer i bilen, den danske charge d'affaires i Gaborone, Erik Skov og journalist Lasse Jensen, Danmarks Radio, blev lettere kvæstet ved ulykken. Lasse Jensen kom fredag til København, og Erik Skov kunne også udskrives fra hospitalet og er fløjet tilbage til Lusaka.

Kai Johansen var slagtermestersøn fra Næstved og født den 9. oktober 1902. Han var uddannet journalist på "Næstved Tidende" og fik senere ansættelse på "Vendsyssel Tidende" i Hjørring og Venstres Pressebureau. Herefter fulgte en tid som korrespondent i London.

Fra 1948 til 1960 var Kai Johansen presseattaché ved den danske ambassade i Washington, fra 1949 ved det danske informationskontor i New York og Danmarks repræsentation ved De forenede Nationer. I 1958 blev han ambassaderåd og tre år senere fulgte en udnævnelse til chef for udenrigsministeriets presseafdeling.

Allerede året efter blev han udenrigsråd og i 1969 blev han ambassadør for Kenya, Tanzania, Uganda og Malawi. I 1971 blev han tillige ambassadør i Botswana.

Under 2. verdenskrig var Kaj Johansen medarbejder ved det illegale nyhedsbureau "Information" og andre illegale blade, og fra oktober 1944 til maj 1945 var han leder af det illegale "Information"s redaktion. Kai Johansen var indtil 1970 vicepræsident for Rebild-selskabet.

*Kammeraternes
Hjælpefond*

er de raske kammeraters hilsen
til de syge.

<p>ESTHER HJORTH Manufaktur Fjellerup pr. Tranehuse</p>	<p>Brug Advokatbistand O.H. Ko.</p>	<p>AUG. BORGEN A/S Halmtorvet 20 — København V Tlf. (01) 21 22 88 ASSURANCE</p>
<p>Støt Dansk Røde Kors! P. K. G.</p>	<p>BOGTRYKHUSET Langelinie 68 Odense</p>	<p>Auning Bageri 8963 Auning</p>
<p>Aggersund Sparekasse 9683 Aggersund</p>	<p>D. A. S. F. Helsingør</p>	<p>J. L. BECH & CO. Torvet 20 - Horsens</p>
<p>GUNNAR MØLLER AUTOLAKERERI Aarhus</p>	<p>ARTHUR DAVIDSEN Radioforhandler Urehøj pr. Vejle</p>	<p>Helmer & Jørgensen Perlegade 28 6400 Sønderborg Tlf. (044) 2 14 43</p>
<p>Støt kampen for kræftens bekæmpelse Krone A. 8900 Randers</p>		
<p>Frederikshavn Mineralvandsfabrik Frederikshavn</p>		
<p>STØT Kammeraternes Hjælpefonds arbejde! S. E.</p>		

<p>K. HAGEN's FJEDERFABRIK A/S Dronning Olgasvej 23 København F</p>	<p>Værn om vore smukke strandel E. M. P. H.</p>	<p>MARSTAL TRÆLASTHANDEL Marstal</p>
<p>HANS OUTZEN'S MØBELFABRIK Tønder</p>	<p>EMIL LAMP'S LINIERANSTALT Svanemosegaardsvej 9 - Kbh. V</p>	<p>M. MACKEPRANG Landinspektør Spodsbjergvej 11 - Rudkøbing</p>
<p>NORDLAND & STENTEBJERG Revisionsfirma Esbjerg</p>	<p>GENEGA MØBELFORRETNING Herning</p>	<p>P. JUL NIELSEN Aarhus</p>
<p>CARL C. BIEHL Bogtrykkeri Slotsgade 15 - Graasten</p>	<p>N. DUE PETERSEN & KRYGER Gåsetorvet - Svendborg</p>	<p>MIDTJYDSK BRØDFABRIK Silkeborgvej 2 - Herning</p>
<p>»CHIC« Vaskeri Storegade 86 - Stege</p>	<p>A. HONORE & SØN Andrupsgade 2 - Lemvig</p>	<p>FR. SANDER Tranekær</p>
<p>ERIC OLSEN & CO. Speditor Østergade 14 - Randers</p>	<p>S. LIEBST Stationsvej 19 - Fredensborg</p>	<p>J. Kjær Hansen Købmand Tjørring - Herning</p>
<p>N. J. ØRSNES I/S Guld- og sølvsmed Algade 67 - Aalborg</p>	<p>JENS KIRKEGAARD Tømrermester ANS</p>	<p>I/S SAGFØRER AUKTIONERNE Frederiksgade 80</p>
<p>THE BORDEN COMPANY A/S Esbjerg</p>	<p>POUL HENRIKSEN Manufaktur Hjørnet - Vejle</p>	<p>SCHUMANN'S HERREMAGASIN Viborg</p>
<p>THURØ KRO - stedet hvor man spiser godt - og bor godt</p>	<p>Den Danske Landmandsbank Gothersgade 18 - Fredericia</p>	<p>MINI RADIO & FJERNSYN Vestergade 11 - Herning</p>

Landinspektør Børge Hansen Hovedgaden 6 2970 Hørsholm	Brug Advokatbistand Po. Eb.
Vinderup Bank A/S Nørregade 7830 Vinderup	Lillerød Spånkurvefabrik Spånlamper Tokkekøbvej Lillerød pr. Allerød Tlf. (03) 27 23 44
Støt kampen for kræftens bekæmpelse Sv. A. Th.	Caltex Service Budolfi Plads 9000 Ålborg Tlf. (08) 12 86 22
Brug Revisorbistand E.W.H København K	Malermester Sv. Larsen Hollændervej 13 6000 Kolding Tlf. (05) 52 62 47
Brug Advokatbistand Ad. P.E.	Støt kampen for kræftens bekæmpelse Tå. A.
Poul Pedersen 8560 Kolind	Jenny Ruby Ulfborg
Poul Kristensen 7400 Herning	Tømrermester Sv. Pedersen Holte
Glarmestrenes Glasforsikring Gothersgade 160 Tlf. 11 13 66	Slagtermester L. Elkjær Pedersen Skanderborg
Thorsted Foderstofforening Tim pr. 6980 Tim	Brug Advokatbistand J.H. Mø.
Fr. Sander Nedergårs pr. Lejbølle	Brug Advokatbistand B.N. Gu.
Karl K. Petersen & Holger Larsen A/S Odense off. Slagtehus 5000 Odense	Johs. Jensen Skolegade 14 6780 Skærbæk
Poul Kristensen Bogtrykkeri Åkrikebyvej 7400 Herning	Kaj Braads Boghandel 6700 Esbjerg
E. Willads Hansen København K	Boghandler Rasmussens Eftf. Brogade 10 4600 Køge
	J. Fogeds Olie-Import Christian den X's Vej 10 6100 Haderslev

<p>P. ANDERSEN Malermester Århus</p>	<p>JACOB H. THIMSEN Slagtermester Padborg</p>	<p>AXEL MIKKELSEN V. Strandgade 25 - Ringkøbing</p>
<p>FARSØ & OMEGNS SPAREKASSE Farsø</p>	<p><i>Støt kampen mod kræften !!!!!</i> O. F. H.</p>	<p>WILSON & CO. Rejsebureau Bredgade 28 - København K</p>
<p>VÆRN OM NATUREN! E. F. H. N.</p>	<p>THE BORDEN COMPANY A/S Esbjerg</p>	<p>KNUD TH. MØLLER Bogtrykkeri Ringkøbing</p>
<p>ANTON JENSEN Alstrup - Tranbjerg</p>	<p>HANS HENRICHSEN & CO. A/S Brogade 12 — Nykøbing F.</p>	<p>PAS PÅ DE ÆLDRE I TRAFIKKEN! E. A. F.</p>
<p>J. JUNGET A/S Mindegade 17 - Herning</p>	<p>AGRICOL A/S Frankrigskajen Esbjerg</p>	<p>Schaumann's Bogtrykkeri Smedegade 62 Horsens</p>
<p>VÆRN OM NATUREN! J. L. L.</p>	<p>DEN DANSKE LANDMANDSBANK Gothersgade 18 - Fredericia</p>	<p>AA. ØRUM Ingeniør Holstebro</p>
<p>FALCK-ZONEN Trindsøvej 2-6 - Århus</p>	<p>JOHS. BAK Radioforhandler</p>	<p>STØT Kammeraternes Hjælpefond! T. K. L. H.</p>
<p>Pas på de ældre i trafikken! E. A. F.</p>	<p>CENTRUM HERREEKVIPERING Himmerlandsgade 93 - Års</p>	<p>P. RASMUSSEN Vejle</p>
<p>V. ANDERSEN Tømrermester Nørre Snede</p>	<p>STØT KAMMERATERNES HJÆLPEFOND H. K. H.</p>	<p>A. C. L. ØSTERAA Aalborg</p>

<p>B. ESKILDSEN Værsløv pr. Kalundborg</p>	<p>Støt kammeraternes hjælpefond! J. S.</p>	<p>O. KRUMMELBEIN Svanegade 12 - Thyborøn</p>
<p>ENGELSK BEKLÆDNINGSMAGASIN Østergade 1 - Aarhus</p>	<p>W. MANNICHE'S EFTF. Tobaksfabrik Roskilde</p>	<p>I. C. ESPERSEN & SØN Læderhandel Bredgade 2, Aalborg</p>
<p>VÆRN OM NATUREN! V. V. M. H.</p>	<p>GYLDEN HOUMANN Papirhandel Algade 10 - Nykøbing Mors</p>	<p>TH. BENTSEN Strandvejen 126 Århus</p>
<p>TAGE TRABJERG Tandhjulsfabrik Runetoften 4 - Århus</p>	<p>D. A. S. F. Skagen</p>	<p>A/S RANDERS ASFALT- & TJÆREFABRIK Hvidemøllevej 7 - Randers</p>
<p>GLADSAXE POLITIFORENING</p>	<p>BRÆDSTRUP TRÆLASTHANDEL A/S</p>	<p>Pas på gående! Gående pas på! L. A. D. V.</p>
<p>HOLGER NICOLAISEN A/S Suhrsgade 19 - Maribo</p>	<p>H. C. JØRGENSEN Lunderskov</p>	<p>CLEMENTS TRYKKERIET Kystvej 37 - Århus</p>
<p>KNUD LOUS St. Kongensgade 110E København K</p>	<p>EJNAR HUNDAHL Isenkram</p>	<p>GURRE Købmandshandel</p>
<p>STØT KAMMERATERNES HJÆLPEFOND A. E. - Valby</p>	<p>LUNO MØBLER Volden 6 - Århus</p>	<p>MENSTRUP BAGERI Menstrup pr. Hyllinge</p>
<p>HORSENS DAMPMØLLE A/S</p>	<p>GREGERS PETERSEN A/S Trælast - Bygningsartikler Århus Nordhavn</p>	<p>I. CANTOR A/S Nørre Voldgade 82 - K</p>

Da russerne erobrede Berlin IV

Af redaktør Hans Rütting

Hjemme på skolen sad hele familien forsamlet omkring en ung sergent, der legede med sin revolver. "Luk vinduerne op"! befalede han – og så: "Syng en Hitlersang"!

Lærerens kone måtte sætte sig til klaveret – og jeg hviskede til hende: "Spil en eller anden harmløs vandre-sang". Sergenten trommede i takt med revolveren på bordet og roste os. "Den var god"! skreg han. "Ovenpå den skal jeg have en flaske snaps".

Jeg fungerede jo altid som tolk, en ret utaknemmelig opgave, idet jeg så også blev gjort ansvarlig for, at ønskerne opfyldtes. "Dine kammerater", forklarede jeg, "har drukket alt, hvad der findes af den slags i byen". Og det havde de. Blandt andet havde de tømt apotekets flydende beholdning, og ikke alle vædske af den slags kan jo tåles af en menneskelig mave. Det havde givet krampe og opløb hos den stedlige læge.

Sergenten tog sin revolver frem, rettede den mod læreren og sagde til mig: "Oversæt for ham: I har en times tid, så må I komme med vodkaen. Ellers skyder jeg en af jer". *Og revolveren pegede hele rækken rundt.*

Manden var jo gal, men vi var hjælpeløst udleveret til hans magt.

Revolveren pegede hele rækken rundt.

Dengang kendte jeg dog endnu ikke den specielle form for russisk humor: Man truer med de værste ting og udfører dem dog ikke. Soldaterne var tit som store børn: De skræmte med deres våben for at fryde sig over angst og forskrækkede miner. Således vel også her.

Sergenten, der nu påstod at være byens kommandant, gik som en frygtindgydende skuespiller frem og tilbage, i den ene hånd uret, i den anden revolveren. Familien sad slukøret og bange.

Læreren gik med mig ind i klasseværelserne for at drøfte sagen på tomandshånd – og der fik vi en god ide. Vort øje faldt på skolens naturhistoriske samling. Der lå dyr i sprit. Vi tog en lang hugorm ud af en flaske og skyndte os hen til lægen for at spørge ham, om man kunne drikke denne gullige, dog alkoholstærke vædske. "Hvem vil drikke sådan noget"? spurgte han forbavset. "En russer", sagde vi. "Jo, han kan tåle det"! lo han – "men for en sikkerheds skyld, hæld lidt vand på"! Hvad vi så gjorde.

Sergenten blev målløs overrasket, da vi kom med flasken. "En gammel, vellagret sprut" sagde jeg og rakte ham den mærkelige drik. Han var dog mistæksom. "Kammerat", råbte han, "Du må drikke først"! Og det måtte jeg. Det var det værste sprøjt jeg nogen sinde har smagt, denne hugormesnaps – og jeg måtte ydermere lade som smagte den ualmindelig godt. Så endelig tog han en stor slurk og en til og en tredje til, omfavnede mig, kysede mig på kinden og gentog flere gange: "Kak ogonj! Som ild! Som ild"! og det havde han så sandelig ret i.

Men nu var jeg med eet blevet hans bedste ven. Der var ikke det, han ikke ville gøre for mig, som han først havde truet med revolveren. "Trænger du ikke til noget"? spurgte han og så på min tynde, afmagrede skikkelse. Jeg kom jo lige fra et fængsel, hvor vi med velbehag havde spist kartoffelskrøller og blade fra træerne. "Jeg er sulten", sagde jeg, "hent mig noget at spise".

"Hvad for noget"? På må og få sagde jeg: "En høne". "Det skal du have", erklærede han, stavrede af sted til den nærmeste bondegård, stjal en høne, slagtede den på stedet, kom tilbage og smed dyret på bordet. "Vil du have mere"? råbte han, og jeg kunne mærke, at hugormedrikken begyndte at virke. Jeg udnyttede den gode lejlighed, og husets beholdninger blev fyldt op med dejlige varer.

For nu begyndte også befolkningen at deltage i plyndringstogter. Man havde intet at spise, pengene var sat ud af kurs, forretninger lod jernskodderne rulle ned – så var der ingen anden udvej end gårdenes spisekamre. Mange gårde var forladt af deres tidligere ejere, simpelthen smidt ud af deres tyende, der så overtog magten og bredte sig i stuerne.

(Fortsættes)

LANDSFORENINGEN ERHVERVSHÆMMEDE FRA FRIHEDSKAMPEN

LANDSLEDERSEN:

Formand: Alberti Hansen, Arrildsgård 41
2700 Brønshøj, Tlf. Bella 3162

Næstformand: Kai Wadsbach Petersen
Guldbergshave 29, 2200 København N.
Tlf. 39 77 27

Sekretær: Arne Hedegaard Rasmussen, Bredegrund 15, 2300 København S. Tlf. (01) 58 99 54

Kasserer: Alfred Bertelsen, Trøjborgvej 76,
8200 Århus N., Tlf. (06) 16 63 18
Bestyrelsesmedlemmer: Halvor Thomassen,
Frederik Olesen, Alf Møller Larsen, Tony
Hansen, Alfred Lunde.

Socialt udvalg: Alfred Senn, Rylemosen
11, 2600 Glostrup, Tlf. 45 02 60

KØBENHAVNS AFDELING

Formand: Alberti Hansen, Arrildsgård 41,
2700 Brønshøj, Tlf. Bella 3162

ÅRHUS AFDELING

Formand: Alfred Bertelsen, Trøjborgvej
76, 8200 Århus N, tlf. (06) 16 63 18

ÅLBORG AFDELING

Formand: Kaj Henning Kejlstrup, Mo-
zartsvej 24, Frejlev, 9000 Ålborg

ESBJERG AFDELING

Formand: Halvor Thomassen, Torvegade
159,

6700 Esbjerg, Tlf. (05) 12 87 83

ODENSE AFDELING

Formand: Alf Møller, Schybergsvej 35,
5000 Odense, Tlf. 11 80 38

HILLERØD AFDELING

Formand: Tony Hansen, Gadevangsvej
97, 3400 Hillerød, Tlf. (03) 26 11 63

Dagbogsblade

Harme over åbning af nazistisk mindepark

Kommunale kræfter i Kjellerup vil udfolde bestræbelser på at få sløjftet den nazistiske mindepark ved Kongensbro syd for Viborg. Viborg Amts bygningsråd skal debattere muligheden af at få nedlagt parken, der er indrettet på en privat skrånning ned til Gudenåen.

Viceborgmester, gårdejer Erik Jensen, Kjellerup, der tillige er formand for bygningsrådet oplyser, at han personligt ønsker mindeparken nedlagt. Viborg Amt har bedt jurister om at undersøge muligheden for at erklære parken ulovlig. Han siger desuden, at spørgsmålet skal diskuteres med vejmyndighederne og fredningsplanudvalget foruden i bygningsrådet, fordi parken falder inden for lov om land- og byggezone.

Mindestenen væltet

Mindeparken var natten til onsdag udsat for hærværk, oplyses det. Den store mindesten er væltet ned af skrånningen til Gudenåen, ligesom kransen og blomster er flyttet og strøet omkring på arealet. Desuden er et skilt med mindetekst væltet, oplyses det.

Ingen har søgt om tilladelse

Borgmester Sv. Winther, Kjellerup, siger, at myndighederne ikke har fået nogen ansøgning om tilladelse til at indrette mindeparken. Han siger desuden, at han har modtaget en "kolossal reaktion" fra borgere i Ans, der har ønsket parken sløjftet. Sv. Winther siger, at sagen skal behandles efter lovens bogstav, og at det er nødvendigt at holde følelserne i tømme. Grunden, der ligger ca 100 meter fra hovedvej A 26, blev i 1969 købt af "Fællesskabets Mindefond", der står bag mindeparken, oplyser Sv. Winther.

Frihedskampens Veteraner opfordrede i et brev den 29. september Kjellerup kommune "til at tage skridt til, at den plet, der er sat på Kjellerup kommune ved oprettelse af den nazistiske mindepark, straks fjernes".

Det hedder videre i brevet, at "det er ufatteligt, at der året efter, at den danske stat og det danske folk gennemførte fredningen af frihedskampens grave med opsætning af et særligt fredningsmærke på gravene med teksten: Faldet i Danmarks frihedskamp 1940 - 1945, kan gennemføres indvielse af en såkaldt nazistisk mindepark i Kjellerup kommune."

Bormanns saga — fantastisk?

Hamborg den 11. september. Adolf Hitlers stedfortræder, Martin Bormann, blev i juni 1945 fundet af de sovjetiske styrker mellem to af Berlins tunnelbanestationer. Han blev senere ført til Sovjetunionen, hvor han døde i 1969, hævder det vesttyske efterretningsvæsens tidligere leder, Reinhard Gehlen, i en erindringsbog, som det vesttyske dagblad "Die Welt" i dag offentliggjorde et uddrag af.

Bladet har eneret på uddrag af bogen, der om kort tid vil blive udsendt. Uddraget er på 450 ord og indeholder ifølge bladet alt, hvad Gehlen har at sige om Bormann. Det meste af det, Gehlen skriver om Bormann, blev for en uge siden offentliggjort af det amerikanske dagblad "New York Times". Ifølge Gehlen havde Bormann siden 1941 været spion for Sovjetunionen. Gehlens påstand er siden blevet tilbagevist af flere ledende vesttyskere og fra sovjetisk side.

"Die Welt" underbygger Gehlens påstand med en erklæring fra en datter af en tidligere værnemagtsgeneral. Kvinden, hvis navn ikke oplyses, fremsatte ifølge bladet torsdag i Vestberlin en edssvoren erklæring om, at hun så Bormann i live, da hun i midten af juni

1945 blev afhørt af de sovjetiske besættelsesstyrker i Berlin. Hun hævder, at hun senere havde fremsat en lignende erklæring om dette til det amerikanske efterretningsvæsen.

Østtyske krigsforbrydere

I alt 12.828 personer er dømt i Østtyskland som krigsforbrydere siden Nürnberg-processerne efter anden verdenskrig. Oplysningen blev givet torsdag den 30. september i Østberlin af den østtyske rigsadvokat Josef Streit i forbindelse med 25-års dagen for forkyndelsen af dommene over de hovedanklagede ved Nürnberg-processen.

Deportationsdagen i 1944 mindet i Kruså

Kruså 6. okt.

I går formiddags fandt til minde om de grænsegendarmer, der døde i tyske koncentrationslejre eller senere som følge af de lidelser, de havde været udsat for under opholdet der, en kransenedlægning sted ved mindemuren i nærheden af Kruså Korsvej.

Tilstede var bl.a. distriktstoldchef B. Skrydstrup og toldinspektørerne L. Lorenzen og E.E. Nielsen. Dansk Toldtjenestemænds Forbund var bl.a. repræsenteret ved formanden for 4. afdeling, toldbetjentformand P.J. Høegh, overtoldvagtimester J.F. Frandsen, samt toldbetjentformændene A. Nielsen, J.M. Schmidt, S.A. Nielsen og overtoldbetjentene H.E. Madsen og J. Nissen. Distriktstoldchef B. Skrydstrup lagde en krans for Padborg distriktstoldkammer, mens P.J. Høegh lagde organisationens krans.

Højtideligheden formede sig ganske enkel, og der holdtes ingen taler. Man mindedes blot ganske stille i dyb ærbødighed de gode danske mænd, der blev en ond tids ofre.